

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
ĂUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărcăineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 502
din 29.10.2009**

Dosar nr.: 296/2009

Petiția nr.: 6415 din data 26.06.2009

Petent: E R L

Reclamat:

Obiect: situația corelativă refuzului de a cumpăra o locuință în raport cu alți chiriași care au dobândit locuințe din fondul municipalității, subsecvent hotărârilor pronunțate de instanțele judecătorești în situații similare

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentului

I.1.1. E R L , cu domiciliul în

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatei

I.2.1.

II. Obiectul sesizării

2.1. Petentul invocă situația corelativă refuzului de a cumpăra o locuință în raport cu alți chiriași care au dobândit locuințe din fondul municipalității, subsecvent hotărârilor pronunțate de instanțele judecătorești în situații similare.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1. Prin plângerea înregistrată cu nr. 6415 din 26.06.2009, petentul arată că după admiterea cererii de chemare în judecată a Primăriei Sectorului 3, în vederea dreptului de a cumpăra locuința în care locuiește, Tribunalul București a

admis acțiunea recurente și a respins acțiunea petentului ca neîntemeiată. Astfel, în opinia petentului, instanța de judecată nu a ținut seama de admiterea probelor în cauză, precum și de hotărârile judecătorești pronunțate cu privire la alți vecini ai aceluiași imobil și i-a refuzat dreptul de a cumpăra locuința.

3.2. Petentul consideră că restrângerea dreptului de a cumpăra locuința reprezintă o situație discriminatorie comparativ cu ceilalți chiriași care au dobândit locuințe tot din fondul municipalității, în urma unor hotărâri judecătorești favorabile.

IV. Procedura de citare

4.1. Urmare petiției, astfel cum a fost formulată, în temeiul art. 28 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în M.O. nr. 348 din 6 mai 2008, Colegiul a invocat din oficiu excepția de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

4.2. Excepția de necompetență materială, motivată, a fost comunicată petentului deoarece, aspectele invocate în petiție se circumstanțiază ipso facto prin actul de justiție, respectiv prin pronunțarea unor sentințe ale instanțelor judecătorești. Astfel, ipoteza generică de tratament diferit ia naștere prin efectul pronunțării hotărârilor judecătorești ipotetic diferite și se materializează prin pronunțarea unor hotărâri judecătorești de admitere a acțiunilor comparativ cu pronunțarea unor hotărâri judecătorești de respingere.

4.3. Prin adresa cu nr. 6535 din 01.07.2009, Colegiul Director a solicitat petentului să își prezinte propriile apărări față de excepția ridicată până la data de 31.07.2009.

4.4. Petentul a transmis propriile apărări prin adresa nr. 7182 din 28.07.2009.

V. Susținerile părților

Susținerile petentului

5.1.1. Pe fond, petentul arată că la data de 08.07.2008 a depus pe rolul Judecătoriei Sectorului 3 cerere de chemare în judecată prin care a solicitat instanței de judecată să se pronunțe cu privire la dreptul acestuia de a cumpăra în condițiile Legii nr. 85/1992, republicată, și a Decretului-Lege nr. 61/1990 locuința în care locuiește.

5.1.2. Petentul arată că instanța s-a pronunțat prin sentința civilă nr. 10272 din 07.11.2008 în sensul admiterii cererii, obligând municipiul București prin Primar General și S.C. Titan Al S.A. să încheie contractul de vânzare-cumpărare cu acesta, hotărârea fiind legală și temeinică.

5.1.3. Față de această situație a fost declarat recurs de către Primăria Municipiului București, Tribunalul București pronunțându-se prin Decizia nr. 896 din 18.06.2009, în sensul admiterii apelului și respingerii acțiunii ca neîntemeiată,

instanța neținând seama de probele administrate în cauză, precum și de hotărârile judecătorești pronunțate cu privire la alți vecini ai aceluiși imobil.

5.1.4. Petentul consideră că prin refuzul dreptului de a cumpăra locuința este pus într-o situație de discriminare față de ceilalți chiriași care au dobândit locuințele tot din fondul municipalității, fonduri constituite în baza H.G. nr. 391/1996 și O.G. nr. 19/1994, situație ce contravine dispozițiilor art. 16 din Constituția României și violează dispozițiile art. 1 din Protocolul nr. 1 al Convenției pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale și art. 14 din Convenție.

5.1.5. Totodată, petentul consideră că exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute prin Convenție trebuie să fie asigurată fără nicio deosebire bazată în special, pe origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.

5.1.6. Petentul susține că dreptul său de a cumpăra locuința pe care o acupă în calitate de chiriaș, în prezent, nu poate fi exercitat în condițiile legale. Aceasta datorită faptului că în mod arbitrar și nelegal s-a stabilit că locuințele situate în imobilul în cauză fac parte din categoria locuințelor sociale, în lipsa unei hotărâri emise de CGMB prin care să li se atribuie acest regim juridic.

5.1.7. Prin adresa nr. 7182 din 28.07.2009, petentul susține că CNCD are competența de a-i soluționa plângerea.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul, analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță.

6.2. Colegiul Director, analizează dacă obiectul unei petiții întrunește elementele cuprinse în Art. 1 și art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, sub aspectul scopului sau efectului creat, ce a dat naștere ori nu, unei circumstanțe concretizate generic în restricție, excludere, deosebire sau preferință, și care circumstanțiat la situația petentului/petentei (petenților/petentelor), ipso facto, poate să îmbrace forma unui tratament diferit, indus între persoane care se află în situații analoage sau comparabile, datorită unor criterii determinate și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

6.3. În măsura în care se reține întrunirea elementelor constitutive ale Art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

6.4. Având în vedere prevederile art. 28-32 din Procedura internă de soluționare a petițiilor în fața CNCD, Colegiul Director a invocat din oficiu excepția de vadită necompeteță a plângerii în raport cu aspectele de fapt și de drept invocate. Analizând aspectele sesizate în petiție, Colegiul Director reține că în opinia petentului prin refuzul dreptului de a cumpăra locuința este pus într-o situație de discriminare față de alți chiriași care au dobândit locuințele tot din fondul municipalității, fonduri constituite în baza H.G. nr. 391/1996 și O.G. nr. 19/1994. Această situație este invocată corelativ împrejurării că instanța de judecată, în recurs, a respins acțiunea petentului, pronunțându-se prin Decizia nr. 896 din 18.06.2009. În opinia petentului instanța nu a ținut seama de probele administrate în cauză, precum și de hotărârile judecătorești pronunțate cu privire la alți vecini ai aceluiași imobil.

6.5. În raport cu obiectul plângerii și din punctul de vedere al incidenței art. 2 al O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, Colegiul Director este de opinie că, în esență, aspectele invocate de petent corelativ circumstanței concretizate generic în restricție, excludere, deosebire, preferință se circumstanțiază ipso facto prin actul de justiție, respectiv prin pronunțarea unor sentințe și/sau decizii ale instanțelor judecătorești. Astfel, ipoteza generică de tratament diferit ia naștere prin efectul pronunțării hotărârilor judecătorești ipotetic neunitare și se materializează prin pronunțarea unor hotărâri judecătorești de admitere a acțiunilor comparativ cu pronunțarea unor hotărâri judecătorești de respingere a acțiunilor, în condiții de analogie sau comparabilitate. (vezi infra parag. 5.1.3. - 5.1.6) Acest aspect rezultă din însăși susținerile petentului care concluzionează faptul că în ceea ce îl privește, Tribunalul București, prin Decizia nr. 896 din 18.06.2009, a respins acțiunea sa ca neîntemeiată, instanța neținând cont de probele administrate și de hotărârile judecătorești pronunțate cu privire la alți vecini ai aceluiași imobil, bloc V 55. Comparativ, petentul indică soluția pronunțată de Judecătoria Sectorului 3, (Sentința nr. 970 din 04.02.2005) în dosarul reclamantei P D P , vecină a petentului, prin care se recunoaște dreptul de cumpărare a locuinței, în condițiile legii nr. 85/1992. De altfel, materialul probatoriu depus de petent cuprinde alte hotărâri judecătorești de admitere a recursurilor ce au ca obiect dreptul de cumpărare a unor imobile, în speță Decizia nr. 1356 din 17.10.2005, Decizia nr. 1650 din 23.11.2005, Decizia nr. 2163 din 20.11.2006 pronunțate de Curtea de Apel București, Sentința civilă nr. 6834 din 17.09.2004 pronunțată de Judecătoria Sector 3 București.

6.6. Față de acest ansamblu de împrejurări invocate în sensul reținerii unui tratament diferențiat ce cade sub incidența art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, subsecvent, Colegiul Director este practic chemat să se pronunțe asupra unei situații de fapt sub aspectul justificării drepturilor subiective ale petentului. Însă această situație decurge ab initio din interpretarea legii, în speță a prevederilor legii nr. 85/1992 coroborat cu Decretul lege nr. 61/1990, respectiv

legea nr. 114/1996 corelativ dreptului de a cumpara, în condițiile date, imobilul la care face referire petentul. Or, în opinia Colegiului, împrejurările invocate de petent, ce ar presupune analiza obiectului dedus soluționării, sub aspectul art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, exced atribuțiilor Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, deoarece acestea vizează în mod indisolubil interpretarea și aplicarea legii, stabilirea regimului juridic instituit de legiuitor aplicabil situației de fapt și statuarea justificării drepturilor subiective ale petentului, plasate în contextul prevăzut de art. 2 al O.G. nr. 137/2000, respectiv al unui tratament diferit indus în situații de analogie pe baza unui criteriu suspect.

6.7. Astfel cum a reținut și Curtea Constituțională în Decizia nr. 1.011 din 8 noiembrie 2007 publicată în Monitorul Oficial nr. 809 din 27 noiembrie 2007 și a reiterat în Deciziile sale cu nr. 818, 819, 820 și 821 din 3 iulie 2008, publicate în Monitorul Oficial nr. 537 din 16.07.2008 „Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare este o *reglementare specială care stabilește comportamentele considerate discriminatorii* în viziunea legiuitorului și creează mecanismele prin care orice tip de discriminare poate fi sancționat și eliminat”. Astfel, Curtea în mod expres desprinde scopul legiuitorului în reglementarea acelor „comportamente”, i.e. împrejurări de fapt aplicate la situația unor persoane, grupuri de persoane sau comunități comparativ cu alte persoane, grupuri de persoane ori comunități, ce pot fi reținute ca discriminatorii în ipotezele prevăzute de Ordonanța nr. 137/2000 republicată. Dealtfel, în deciziile sus menționate, Curtea Constituțională arată în mod explicit că „*actul normativ criticat sancționează contravențional orice deosebire, excludere, restricție sau preferință care are ca scop ori efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în domeniul politic, economic, social și cultural ori în orice alte domenii ale vieții publice, dacă deosebirea, excluderea, restricția sau preferința se datorează apartenenței la o rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială, respectiv convingerilor, sexului sau orientării sexuale ori apartenenței la o categorie defavorizată*”.

6.8. Or, în exercitarea competențelor sale determinate de O.G. nr. 137/2000, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării nu se poate pronunța asupra unor aspecte de legalitate din care poate decurge un eventual tratament diferit. Pentru a reține incidența unui atare scop sau efect, în prezenta speță, Colegiul Director ar trebui să statueze asupra regimului juridic aplicabil imobilului în speță sub aspectul locațiunii (legea nr. 85/1992, decret lege nr. 61/1990, legea nr. 114/1996). O atare analiză ar presupune însă o substituie efectivă a Colegiului instanței de judecată, pentru a aprecia împrejurări corelative modului în care este interpretată și aplicată legea în cauză. Or, astfel cum a statuat și Curtea Constituțională, interpretarea legii este atributul suveran al instanțelor judecătorești în opera de înfăptuire a justiției, iar controlul acestei interpretări se realizează prin exercitarea căilor de atac. În acest sens este, de exemplu, Decizia Curții Constituționale nr. 51 din 5 octombrie 1993, Decizia nr. 120 din 16 noiembrie 1994, Decizia nr. 39 din 10 aprilie 1996, Decizia nr. 300 din 1 iulie 1997, Decizia nr. 151 din 27 octombrie 1998, Decizia nr. 160 din 10 noiembrie 1998, Decizia nr. 14 din 9 februarie 1999, Decizia nr. 64 din 11 aprilie

2000, Decizia nr. 74 din 25 aprilie 2000, Decizia nr. 93 din 11 mai 2000, Decizia nr. 24 din 29 ianuarie 2002, Decizia nr. 282 din 29 iunie 2004.

6.9. Pe de alta parte, Colegiul Director ia act de art.125 alin. 1, alin.2. și alin.3 din Constituția României care statuează înfăptuirea justiției potrivit legii, dispunând că justiția este unică și imparțială, egală pentru toți iar judecătorii sunt independenți și se supun numai legii. Aceasta face ca în activitatea de judecată, judecătorii să nu poată fi supuși nici unei directive din partea puterii legislative sau executive.

6.10. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că puterile publice nu pot adresa instrucțiuni instanțelor de judecată, în speță membrilor acestora în ceea ce privește exercițiul funcțiilor lor și nici să interzică executarea hotărârilor judecătorești pronunțate. (vezi în acest sens hotărâre pronunțată în cauza Van de Hurk v. the Netherlands, 19 aprilie 1994, parag. 45, coroborat cu hotărârile pronunțate în cauzele Benthem v. the Netherlands, 23 October 1985, Series A no. 97, p. 17, para. 40; H. v. Belgium, 30 November 1987, Series A no. 127, p. 34, para. 50; and Belilos v. Switzerland, 29 April 1988, Series A no. 132, p. 29, para. 64). Pe de altă parte, reținem că textul constituțional din art.129 statuează că „Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii”. Astfel, controlul legalității hotărârilor judecătorești este asigurat în cadrul sistemului căilor de atac.

6.11. În sesizarea unor chestiuni de drept care au primit o soluționare diferită din partea unor instanțe judecătorești, în scopul de a „asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii pe întreg teritoriul României”, legiuitorul român a instituit procedura recursului în interesul legii. Astfel, potrivit art. 329 C. Proc. Civ. recursul în interesul legii are ca obiect, în exclusivitate, chestiuni de drept care au primit o soluționare diferită din partea instanțelor judecătorești. Potrivit alin. 3 al art. 329 C. Proc. Civ. „Dezlegarea dată problemelor de drept judecate este obligatorie pentru instanțe”. Competența de a se pronunța în asupra recursului în interesul legii revine Înaltei Curți de Casație și Justiție, în Secțiuni Unite, cu participarea și concluziile reprezentantului Ministerului Public.

6.12. Se impune a preciza că într-o cauză recentă, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că prin hotărâri judecătorești contradictorii, inclusiv ale instanței supreme, efectul recunoașterii beneficiului drepturilor prevăzute de lege comparativ cu persoane aflate în situații similare cărora nu li s-a recunoscut același beneficiu al drepturilor, a rezultat în încălcarea art. 14 în conjuncție cu art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție. Însă Curtea Europeană a Drepturilor Omului în exercitarea atribuțiilor sale ratione materiae a reiterat că în cazul în speță, nu era vorba de simple divergențe de jurisprudență, care sunt consecința inerentă a oricărui sistem judiciar care se bazează pe un ansamblu de instanțe de fond, ci de o abatere a instanței supreme de la îndeplinirea rolului său de mediator al acestor conflicte. (a se vedea în acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului, cauza Beian împotriva României, Hotărârea din 6 decembrie 2007, cererea nr. 30658/05)

6.13. În consecință, în raport cu petiția, așa cum este formulată, Colegiul Director reține că în cauză sunt aplicabile principiile organizării și înfăptuirii justiției în țara noastră, transpuse în Constituția României și care statuează în

art. 126 alin.1 că „În România justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege”, fiind exclusă posibilitatea desfășurării activității de jurisdicție de către alte structuri sau de către persoane ori instituții private. Coroborând acest aspect fundamental incident petiției deduse soluționării, Colegiul Director este de opinie că, în speță, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, ca autoritate de stat, autonomă, nu poate analiza statuările instanțelor judecătorești, nu se poate pronunța sine qua non asupra aspectelor corelative actului de justiție, ori cu privire la aspectele procedurale ale procesului civil. C.N.C.D. nu poate adresa instrucțiuni instanțelor, în speță membrilor acestora în ceea ce privește exercițiul funcțiilor lor și nici să interzică executarea hotărârilor judecătorești pronunțate.

6.14. Pentru toate aceste motive, Colegiul urmează a admite excepția necompetenței materiale a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării cu privire la aspectele ce vizează modalitatea de interpretare și aplicare a legii, respectiv împrejurarea că în speță au fost pronunțate soluții diferite de către instanțele de judecată în situații indicate drept analoage sau comparabile.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admite excepția necompetenței materiale a C.N.C.D. în raport cu obiectul petiției, astfel cum este formulat;
2. Clasarea dosarului;
3. Se va răspunde petentului în sensul celor hotărâte;
4. O copie a hotărârii se va transmite petentului E   R   L
cu domiciliul în str.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicata și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVAN – Membru

NIȚĂ DRAGOȘ TIBERIU - Membru

PANFILE ANAMARIA - Membru

TRUINEA PAULA ROXANA – Membru

Data redactării 30.10.2009

Redactat: D.G., Tehnored. A.P., 2 exemp.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

